

PROGRAM
RAZVOJA CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA
VELEUČILIŠTA „MARKO MARULIĆ“ U KNINU

Knin, 2020.

UVOD

Transformacija Europske unije (EU) u najkonkurentnije i najdinamičnije gospodarstvo svijeta utemeljeno na **znanju**, sposobno za održivi gospodarski rast, s najvećom stopom zaposlenosti i snažnom gospodarskom i socijalnom kohezijom, dogovorena je kao zajednički strateški cilj čelnika vlada država članica EU na sastanku Europskog vijeća, održanom u ožujku 2000. godine u Lisabonu. Radi postizanja navedenog cilja usvojena je tzv. **Lisabonska strategija** (poznatija kao Lisabonska agenda ili proces), koja definitivno označava prekretnicu u daljnjem određivanju politike i djelovanja EU, koja je time nesporno ušla u novu epohu „vremena znanja“, sa svim posljedicama koje će ta činjenica imati na kulturni, ekonomski i društveni život. Slijedom navedenog, danas već svjedočimo novim načinima življenja, rada i stjecanja znanja koji se bitno razlikuju od donedavno uvriježenih. Pri tome je potreba prilagodbe pojedinaca novonastalim promjenama nesporna, no isto tako, uobičajene načine upravljanja prilikama također treba mijenjati. Prema tome, primjena i unaprjeđivanje cjeloživotnog obrazovanja i učenja nužni su za uspješnu tranziciju prema društvu i ekonomiji utemeljenima na **znanju**. Lisabonsku strategiju koja je predstavljala strateški razvojni plan EU za razdoblje od 2000. do 2010. godine, slijedi **Strategija Europa 2020** kao nova desetogodišnja strategija EU za rast i zapošljavanje, pokrenuta 2010. godine kako bi se stvorili uvjeti za pametan, održiv i uključiv rast temeljen na pet glavnih ciljeva: zapošljavanje, istraživanje i razvoj, klimatske promjene (energija), obrazovanje, socijalna uključenost i smanjenje siromaštva. Navedena Strategija potiče rast koji je „pametan, održiv i uključiv“, pri čemu je jasno istaknuta potreba „učinkovitijeg ulaganja u obrazovanje, istraživanje i inovacije“, te „pomoć ljudima svih dobi u predviđanju i upravljanju promjenama kroz ulaganje u znanja i vještine“.

Sama ideja da čovjek treba učiti dok je živ stara je gotovo kao i ljudska vrsta, no cjeloživotno obrazovanje kao obrazovno-politički koncept nastao je relativno nedavno, šezdesetih godina prošlog stoljeća, kada su ga stvorile dvije međunarodne i jedna europska vladina organizacija, UNESCO, OECD i Vijeće Europe.

Pojam „cjeloživotno obrazovanje“ (*lifelong education*) podrazumijeva obrazovanje kao cjeloživotni proces koji započinje obveznim školovanjem i nastavlja se formalnim oblicima obrazovanja koji traju cijeli život. Organizirani procesi stjecanja novih znanja, vještina i sposobnosti te poboljšanje i unapređenje postojećih s ciljem efikasnije prilagodbe tržištu rada, novim izazovima i životnim okolnostima u fokusu su cjeloživotnog obrazovanja. Dob ne ograničava čovjeka da uči, što je u osnovi i pretpostavka cjeloživotnog učenja i obrazovanja. S obzirom na uvriježene sustave formalnog obrazovanja koji najčešće završavaju završetkom visokoškolskog obrazovanja ili ranije, nastavak obrazovanja se nameće kao jedna od najvažnijih komponenti cjeloživotnog obrazovanja. Koncept obrazovanja odraslih koji uključuje skup svih organiziranih obrazovnih procesa, sadržaja, razina i metoda, bez obzira na to nastavlja li osoba školovanje, razvija li svoje sposobnosti i proširuje li znanje ili poboljšava svoje tehničke ili stručne kvalifikacije, definiran je još 1976. godine na generalnoj konferenciji UNESCO-a. Prema Zakonu o obrazovanju odraslih (NN 17/07, 107/07, 24/10), u Hrvatskoj je obrazovanje odraslih definirano kao cjelina procesa učenja odraslih namijenjenih ostvarivanju prava na slobodan razvoj osobnosti, osposobljavanja za zapošljivost (stjecanje kvalifikacija za prvo zanimanje, prekvalifikacije, stjecanje i produbljivanje stručnog znanja, vještina i sposobnosti) i osposobljavanje za aktivno građanstvo. U Hrvatskoj obrazovanje odraslih uključuje sve oblike obrazovanja osoba starijih od 15 godina, a Zakonom je određeno da se obrazovanje odraslih temelji na načelima:

- cjeloživotnog učenja, racionalnoga korištenja obrazovnih mogućnosti, teritorijalne blizine i dostupnosti obrazovanja svima pod jednakim uvjetima, u skladu s njihovim sposobnostima;
- slobode i autonomije pri izboru načina, sadržaja, oblika, sredstava i metoda;
- uvažavanja različitosti i uključivanja;
- stručne i moralne odgovornosti andragoških djelatnika;
- jamstva kvalitete obrazovne ponude i poštovanja osobnosti i dostojanstva svakog sudionika.

Slijedom navedenog, uloga visokoškolskih institucija kao što je Veleučilište „Marko Marulić“ u Kninu, ne može biti samo formalno obrazovanje i stručno usavršavanje pojedinaca, nego i praćenje njihovog rada te poticanje na kontinuirano usavršavanje i učenje. Ujedno, visokoškolske ustanove trebaju biti vodilje u promicanju važnosti i podizanju razine svijesti ljudi o cjeloživotnom obrazovanju. Temeljeno na tim pretpostavkama, čl. 76.a Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju omogućava visokim učilištima u RH izvođenje različitih programa koji se ne smatraju studijem u smislu ovoga Zakona, a koja se temelje na

načelima cjeloživotnog učenja. Stoga je Veleučilište „Marko Marulić“ u Kninu pristupilo izradi programa cjeloživotnog obrazovanja iz područja koji su u fokusu rada Veleučilišta, a sukladno čl. 76.a Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17), čl. 5. Statuta i Pravilnikom o cjeloživotnom obrazovanju Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu, koji propisuju način donošenja i provedbe pojedinačnih programa cjeloživotnog obrazovanja. Ovaj Program razvoja cjeloživotnog obrazovanja je sastavni dio unutarnjeg sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu, te stoga podliježe postupcima vanjskog osiguravanja i unapređivanja kvalitete.

1. Polazišta za izradu Programa razvoja cjeloživotnog obrazovanja Veleučilišta

Visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj se temelji na otvorenosti visokih učilišta prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici, uzajamnosti i partnerstvu pripadnika akademske zajednice, interakciji s društvenom zajednicom i obvezi visokoškolskih ustanova da razvijaju društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske i znanstvene zajednice.

Društvena uloga visokoškolskih i znanstvenih ustanova danas je znatno šira od nekadašnje isključive usmjerenosti na akademske djelatnosti podučavanja i istraživanja, pri čemu se danas posebno ističe potreba njihove orijentiranosti na tržište i poduzetništvo što je neminovno povezano za usku suradnju s gospodarstvom. Vladinim dokumentom **Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije** posebno je naglašena potreba da visokoškolske i znanstvene institucije moraju pri redefiniranju svojih misija pojačati svoju društvenu i gospodarsku ulogu te se u skladu s tim strateški usmjere prema inovativnosti kako bi se aktivno uključili u gospodarsku reformu i industrijski razvoj. Uvjet su za to čvršći partnerski odnosi s gospodarstvom i poslovnom zajednicom. Organiziranje nastave i istraživanja u visokoškolskim institucijama mora rezultirati inovacijskim procesima unutar kojih se znanja i vještine prenose u gospodarstvo i društvenu zajednicu preko zajedničkih projekata. Dobro osmišljeni programi cjeloživotnog obrazovanja preduvjet su za inovativno i konkurentno gospodarstvo. Bez znanja nema gospodarskog rasta, čime istraživački kapaciteti visokoškolskih i znanstvenih ustanova postaju temeljni pokretač društvenog razvoja. Ujedno je njihovo posredovanje u stjecanju i prijenosu novih znanja i vještina u sve segmente društva, a osobito gospodarstvo, od osobite važnosti. Obrazovna uloga visokoškolskih ustanova mora se proširiti i na stručnjake koji su završili redovito školovanje te im omogućiti cjeloživotnu prilagodbu novom, na znanju zasnovanom tržištu rada, a posebice novim tehnologijama u područjima važnim za razvoj malih

i srednjih poduzeća. Ujedno, visokoškolske ustanove moraju djelovati aktivno i u svom društvenom okruženju, osobito doprinoseći svojim znanjem inoviranju i unaprjeđenju društvenih djelatnosti, primjerice javnih službi. Osiguranje kvalitetnog obrazovanja dostupnog svima pod jednakim uvjetima, u skladu sa sposobnostima svakoga korisnika sustava, **misija je hrvatskoga obrazovnog sustava**. Istraživanjima unapređivati ukupni svjetski fond znanja te pridonositi boljitku hrvatskog društva, a napose gospodarstva **misija je hrvatskoga znanstvenog sustava**. Demokratsko, tolerantno i inovativno hrvatsko društvo u kojem kvalitetno obrazovanje bitno utječe na život svakog pojedinca, na odnose u društvu i na razvoj gospodarstva koje će se velikim dijelom zasnivati na naprednim tehnologijama koje omogućuju stvaranje visoke dodatne vrijednosti, **vizija je** na kojoj počiva Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

Svjesno važnosti uloge visokoškolskih ustanova u svekolikom društvenom i gospodarskom razvoju, Uredbom Vlade RH o osnivanju Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu (NN br. 73/05, 57/07 i 119/13) kao jedna od osnovnih djelatnosti Veleučilišta, između ostalih je definirana i djelatnost ustrojavanja i izvođenja obrazovnih programa koji se ne smatraju studijem u smislu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, već se temelje na načelima cjeloživotnog obrazovanja. Time je stvorena pravna osnova za kreiranje i provođenje programa cjeloživotnog obrazovanja.

Uzimajući u obzir glavne ciljeve EU u novom proračunskom razdoblju 2021.-2027. i ciljeve Nacionalne razvojne strategije „Hrvatska do 2030.“, Veleučilište je u nadolazećem strateškom razdoblju 2020.-2025. (Strategija razvoja Veleučilišta za razdoblje 2020.-2025.) između ostalog stavilo fokus i na razvoj programa cjeloživotnog obrazovanja, pozivajući se i na Izvješće EK za Hrvatsku 2019. godine u kojem se među visokoprioritetnim ulaganjima navodi i ulaganje za dokvalifikacije i prekvalifikacije aktivnog stanovništva u okviru obrazovanja odraslih. U tom smislu navedena Strategija razvitka Veleučilišta kao specifični strateški cilj Ustanove predviđa i razvoj programa cjeloživotnog obrazovanja.

Razvoj programa cjeloživotnog obrazovanja treba temeljiti na nekoliko pretpostavki:

- Kadrovski i infrastrukturni kapaciteti Veleučilišta - Veleučilište raspolaže opremljenim prostorima za provedbu teorijske nastave, opremljenim laboratorijima za provedbu praktične nastave, a ima i izvrsnu suradnju s lokalnim gospodarskim čimbenicima u čijim se pogonima i poslovnim prostorima može održavati praktična nastava. Nadalje, Veleučilište raspolaže visokoobrazovanim kadrovima (11 doktora znanosti, 1 magistar znanosti, 16 magistara struke i 6 stručnih specijalista), koji su svoju stručnost dokazali

kroz rad i postignute rezultate, i koji su u potpunosti kadri ne samo kvalitetno provoditi nastavu predviđenu posebnim programima usavršavanja, nego i predlagati i kreirati posebne programe obrazovanja odraslih.

- Prirodne, gospodarske, socijalne, kulturne i druge važne osobitosti okruženja u kojem Veleučilište djeluje - S obzirom na studije poljoprivrede krša i prehrambene tehnologije koje Veleučilište provodi, važno je posebno istaknuti prirodne specifičnosti krša, kao vrlo osjetljivog ekosustava koji zahtjeva pažljivo i odgovorno ponašanje kod organiziranja i provedbe bilo kakve gospodarske aktivnosti, a posebno u poljoprivredi i industriji. Stoga održiv oblik proizvodnje treba biti u fokusu programa cjeloživotnog obrazovanja u navedenom području.
- Stvarne potrebe tržišta - treba utvrditi temeljitim istraživanjem istog, što Veleučilište kontinuirano čini, te u tom smislu raspolaže relevantnim podacima.

Temeljeno na navedenim pretpostavkama, razvojem i provedbom specifičnih programa cjeloživotnog obrazovanja, Veleučilište nastoji postići sljedeće opće ciljeve:

- Unaprijediti stupanj obrazovanja opće populacije stanovništva, kao i ciljanih specifičnih grupa stanovništva, bez nužnog stjecanja kvalifikacija, a u svrhu podizanja opće društvene svijesti ili svijesti ciljanih skupina u određenom ciljanom području;
- Unaprijediti kvalitetu života sveopće društvene zajednice, prilagođavanjem realnom vremenu, podizanjem razine opće motivacije i mentalnog zdravlja te poboljšanjem socijalne inkluzije;
- Kontinuirano informirati sve zainteresirane dionike društvene zajednice, a osobito gospodarske subjekte, o recentnim znanstvenim dostignućima i novim tehnologijama, te mogućnostima njihova unosa u poslovne procese, kao i o aktualnim problemima i mogućnostima njihovog rješavanja;
- Omogućiti gospodarskim subjektima usavršavanja vlastitih kadrova u potrebnim područjima, te time utjecati na uspješnost njihovog poslovanja i konkurentnost na tržištu;
- Pridonijeti dinamiziranju tržišta rada brzim prilagodbama radnog stanovništva (dokvalifikacijama i prekvalifikacijama) tako povećati zapošljivost i smanjiti nezaposlenost;

- Unaprijediti poslovanje Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu kroz kapitalizaciju vlastitih potencijala (infrastrukturnih i kadrovskih) te ostvariti dodatna financijska sredstva za unaprjeđenje kvalitete i razvoj Ustanove.

Ovaj Program razvoja cjeloživotnog obrazovanja Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu temeljni je dokument koji omogućuje daljnji razvoj različitih oblika cjeloživotnog obrazovanja temeljenih na kontinuiranom istraživanju tržišta, suradnji s gospodarskim čimbenicima i potrebama šire društvene zajednice, obuhvaćajući programe sa ili bez mogućnosti stjecanja ECTS bodova.

Programi cjeloživotnog obrazovanja koji se izvode s mogućnošću stjecanja ECTS bodova su:

- razlikovni programi u postupku stjecanja akademskog naziva (programi za stjecanje prava prijave na natječaj za upis na specijalističke diplomatske stručne studije);
- programi stjecanja znanja, vještina i kompetencija u okviru akreditiranog studijskog programa (nastavni predmeti/kolegiji iz akreditiranih studijskih programa);
- ostali programi usavršavanja u kojima je predviđeno stjecanje ECTS bodova (ciklusi predavanja, seminari, tečajevi, radionice itd.).

Programi koji se izvode bez mogućnosti stjecanja ECTS bodova su:

- programi usavršavanja bez stjecanja ECTS bodova (ciklusi predavanja, seminari, tečajevi, radionice itd.);
- drugi programi cjeloživotnog obrazovanja koje donose ovlaštena tijela (ciklusi predavanja, seminari, tečajevi, radionice itd.)

Sijedom navedenog, na temelju rezultata ankete provedene među zainteresiranim poslovnim subjektima s kojima Veleučilište ima sklopljene sporazume o poslovnoj suradnji, u nastavku je predloženo nekoliko koncepata pojedinačnih programa cjeloživotnog obrazovanja iz područja biotehnologije (poljoprivreda i prehrambena tehnologija) i područja društvenih znanosti (ekonomija) koje će nastavnici podnositelji zahtjeva za odobrenje programa, dodatno razraditi u pojedinačne programe cjeloživotnog obrazovanja (sa ili bez stjecanja ECTS bodova), te će isti nakon provedenog postupka odobravanja definiranog Pravilnikom o cjeloživotnom obrazovanju Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu, biti spremni za provedbu.

**PROGRAMI CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA IZ PODRUČJA
BIOTEHNOLOGIJE**

KONCEPT PROGRAMA „KRUŽNO BIOGOSPODARSTVO – TEMELJ NOVE STRATEGIJE RAZVOJA BIOGOSPODARSTAVA ZA ODRŽIVU EUROPU“

Uvjeti upisa, sadržaj, trajanje i završetak programa

Program mogu upisati svi poljoprivrednici koji žele unaprijediti proizvodnju na svom gospodarstvu u smislu unaprjeđenja zaštite okoliša i bioraznolikosti, te doprinosa ruralnom razvoju svoga kraja, a prema recentnim dostignućima struke i najnovijim smjernicama EU i nacionalne strategije razvoja poljoprivrede, kao i svi zainteresirani koji se namjeravaju baviti poljoprivrednom proizvodnjom u budućnosti ili se njome bave za vlastitu uporabu.

Predviđeno trajanje programa je 60 sati, a sastoji se teorijskog (40 sata predavanja) i praktičnog dijela (20 sati terenske nastave i vježbi).

Programom će se obraditi sljedeće tematske cjeline:

Tematske cjeline
Uvod
Zajednička poljoprivredna politika EU
Mreža Natura 2000
Europski zeleni plan
Ruralni razvoj, zaštita okoliša i očuvanje bioraznolikosti – temelji nove strategije razvoja EU
Opći prioriteti politike ruralnog razvoja EU
Strategija EU o biološkoj raznolikosti do 2030
Strategija razvoja biogospodarstva za održivu Europu
Akcijski plan EK za razvoj održivog i kružnog biogospodarstva
Strategija razvoja poljoprivrede i ribarstva RH 2020
Karakteristike kružnog biogospodarstva
Poljoprivreda krša u strategijama razvoja EU i RH
Mogućnosti primjene principa kružnog biogospodarstva u kršu

Program se završava polaganjem ispita, a uvjet za izlazak na ispit je redovito i aktivno sudjelovanje u edukacijskom programu.

Znanja, vještine i kompetencije koje se stječu završetkom programa

Polaznici će kroz teorijsku i praktičnu nastavu biti upoznati s najvažnijim ciljevima novih strategija razvoja poljoprivrede EU i RH, kružnim biogospodarstvom kao temeljem tih strategija i mogućnostima primjene principa kružnog biogospodarstva u krškoj poljoprivredi te će nakon uspješnog završetka usavršavanja biti sposobni primjenjivati navedene principe u praksi.

Nakon provedenog programa edukacije, obaviti će se ispitivanje polaznika te će se polaznicima koji uspješno svladaju program dodijeliti potvrde (certifikati) o obavljenom programu stručnog usavršavanja proizvođača trajnih suhomesnatih proizvoda u objektima malog kapaciteta.

KONCEPT PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA UZGAJIVAČE OVACA

Uvjeti upisa, sadržaj, trajanje i završetak programa

Program mogu upisati svi uzgajivači ovaca, kao i svi zainteresirani koji se namjeravaju baviti uzgojem ovaca u budućnosti ili ih ovčarstvo kao područje zanima.

Predviđeno trajanje programa je 130 sati, a sastoji se teorijskog (82 sata predavanja) i praktičnog dijela (48 sati vježbi).

Programom će se obraditi sljedeće tematske cjeline:

Tematske cjeline
Uvod
Pasmine i pasminska svojstva
Anatomske i fiziološke osobine ovaca
Hranidba ovaca
Biljna proizvodnja i zaštita bilja
Spremanje i čuvanje ratarskih proizvoda
Dobrobit ovaca
Zaštita i praćenje zdravlja stada
Reprodukcija ovaca
Selekcija ovaca
Nastambe i smještaj ovaca
Osnove ekološke ovčarske proizvodnje
Menadžment stada
Proizvodnja mlijeka i mesa
Zaštita na radu

Program se završava polaganjem ispita, a uvjet za izlazak na ispit je redovito i aktivno sudjelovanje u edukacijskom programu.

Znanja, vještine i kompetencije koje se stječu završetkom programa

Polaznici će kroz praktičnu nastavu sudjelovati u provedbi poslova uzgoja ovaca (priprema hrane, hranidba i njega ovaca, održavanje nastambi, provedba postupaka u procesima selekcije i razmnožavanja ovaca, njega i hranidba janjadi, mužnja i proizvodnja mlijeka i mesa) te će nakon uspješnog završetka usavršavanja biti sposobni obavljati sve stručne poslove, primjenjivati propisane mjere zaštite na radu te voditi evidenciju proizvodnje u uzgoju ovaca.

Nakon provedenog programa edukacije, obaviti će se ispitivanje polaznika te će se polaznicima koji uspješno svladaju program dodijeliti potvrde (certifikati) o obavljenom programu stručnog usavršavanja uzgajivača ovaca.

KONCEPT PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA PROIZVOĐAČA TRAJNIH SUHOMESNATIH PROIZVODA U OBJEKTIMA MALOG KAPACITETA

Uvjeti upisa, sadržaj, trajanje i završetak programa

Program mogu upisati svi proizvođači trajnih suhomesnatih proizvoda u objektima malog kapaciteta (sukladno čl.3.st.5. Pravilnika o mjerama prilagodbe zahtjevima propisa o hrani životinjsko podrijetla, NN 51/2015 i 106/2015), kao i svi zainteresirani koji se namjeravaju baviti navedenom proizvodnjom u budućnosti ili se njome bave za vlastitu uporabu.

Predviđeno trajanje programa je 60 sati, a sastoji se teorijskog (24 sata predavanja) i praktičnog dijela (36 sati vježbi).

Programom će se obraditi sljedeće tematske cjeline:

Tematske cjeline
Uvod
Tradicija proizvodnje trajnih suhomesnatih proizvoda u Dalmaciji
Kemijski sastav i prehrambena vrijednost trajnih suhomesnatih proizvoda
Građa i sastav trupa životinja za klanje
Čimbenici kvalitete trajnih suhomesnatih proizvoda
Tehnologija trajnih suhomesnatih proizvoda
Tehnologija konfekcioniranja i pakiranja
Kontrola kvalitete proizvoda
Greške i kvarenje pršuta
Objekti i oprema u objektima za proizvodnju trajnih suhomesnatih proizvoda - pršutane
Mjere zaštite u objektu
Standardi sigurnosti hrane u lancu trajnih suhomesnatih proizvoda

Program se završava polaganjem ispita, a uvjet za izlazak na ispit je redovito i aktivno sudjelovanje u edukacijskom programu.

Znanja, vještine i kompetencije koje se stječu završetkom programa

Polaznici će kroz praktičnu nastavu sudjelovati u proizvodnji različitih vrsta trajnih suhomesnatih proizvoda u praksi (prijemu, kontroli i obradi sirovine, pripremi soli/salamure, soljenju/salamurenju) te će nakon uspješnog završetka usavršavanja biti sposobni obavljati sve stručne poslove, primjenjivati propisane mjere zaštite i sigurnosti hrane te voditi evidenciju proizvodnje u objektima za proizvodnju trajnih suhomesnatih proizvoda malog kapaciteta.

Nakon provedenog programa edukacije, obaviti će se ispitivanje polaznika te će se polaznicima koji uspješno svladaju program dodijeliti potvrde (certifikati) o obavljenom programu stručnog usavršavanja proizvođača trajnih suhomesnatih proizvoda u objektima malog kapaciteta.

KONCEPT PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA PROIZVOĐAČE MLIJEKA I SIRA U OBJEKTIMA MALOG KAPACITETA

Uvjeti upisa, sadržaj, trajanje i završetak programa

Program mogu upisati svi proizvođači mlijeka i sira u objektima malog kapaciteta (sukladno čl.3.st.5. Pravilnika o mjerama prilagodbe zahtjevima propisa o hrani životinjsko podrijetla, NN 51/2015 i 106/2015), kao i svi zainteresirani koji se namjeravaju baviti navedenom proizvodnjom u budućnosti ili se njome bave za vlastitu uporabu.

Predviđeno trajanje programa je 60 sati, a sastoji se teorijskog (24 sata predavanja) i praktičnog dijela (36 sati vježbi).

Programom će se obraditi sljedeće tematske cjeline:

Tematske cjeline
Uvod
Tradicija proizvodnje mlijeka i mliječnih proizvoda u Dalmaciji
Građa i funkcija vimena, mužnja
Dobivanje i kvaliteta mlijeka
Sastav mlijeka i higijenska kvaliteta mlijeka
Toplinska obrada mlijeka
Prerada mlijeka u mliječne proizvode
Kontrola kvalitete proizvoda
Greške sira
Objekti i oprema u objektima za proizvodnju mlijeka i mliječnih proizvoda
Mjere zaštite u objektu
Standardi sigurnosti te higijena u mljekarstvu i primjena HACCP sustava

Program se završava polaganjem ispita, a uvjet za izlazak na ispit je redovito i aktivno sudjelovanje u edukacijskom programu.

Znanja, vještine i kompetencije koje se stječu završetkom programa

Polaznici će kroz praktičnu nastavu sudjelovati u pripremi mlijeka za preradu, higijenskim postupcima te preradi mlijeka u mliječne proizvode (sir, maslac, jogurt). Nakon uspješnog završetka usavršavanja bit će osposobljeni obavljati sve stručne poslove iz proizvodnje i prerade mlijeka, primjenjivati propisane mjere zaštite te higijene u objektima za proizvodnju mlijeka i mliječnih proizvoda malog kapaciteta.

Nakon provedenog programa edukacije, obaviti će se ispitivanje polaznika te će se polaznicima koji uspješno svladaju program dodijeliti potvrde (certifikati) o obavljenom programu stručnog usavršavanja proizvođača mlijeka i sira u objektima malog kapaciteta.

KONCEPT PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA UZGAJIVAČA OVACA I KOZA U PROVOĐENJU PREVENTIVNIH MJERA ZAŠTITE ZDRAVLJA ŽIVOTINJA

Uvjeti upisa, sadržaj, trajanje i završetak programa

Program mogu upisati svi uzgajivači ovaca i koza, kao i svi zainteresirani koji namjeravaju proširiti svoja znanja iz područja bolesti ovaca i koza i preventivnih zahvata kojima štitimo zdravlje stada.

Predviđeno trajanje programa je 60 sati, a sastoji se teorijskog (24 sata predavanja) i praktičnog dijela (36 sati vježbi).

Programom će se obraditi sljedeće tematske cjeline:

Tematske cjeline
Uvod
Mjere i postupci zaštite zdravlja stada
Pristup, obuzdavanje i pregled životinja
Uvjeti uzgoja i utjecaj na zdravlje stada
Pojavnost bolesti
Najčešće bolesti ovaca i koza
Parazitarne (nametničke) bolesti
Zarazne bolesti, zoonoze i zaštita zdravlja ljudi
Osnovne preventivne mjere zaštite zdravlja i upravljanje zdravljem stada ovaca i koza
Planiranje preventivnih mjera

Program se završava polaganjem ispita, a uvjet za izlazak na ispit je redovito i aktivno sudjelovanje u edukacijskom programu.

Znanja, vještine i kompetencije koje se stječu završetkom programa

Opisati osnovne smjernice u planiranju preventivnih zahvata na farmi.

Polaznici će kroz praktičnu nastavu steći stručna znanja i vještine za prepoznavanje bolesnih ovaca i koza. Biti će sposobni pravilno pristupiti, obuzdati i klinički pregledati životinju te provesti preventivne mjere za zaštitu zdravlja i sprječavanje pojave bolesti u stadu.

Nakon provedenog programa edukacije, obaviti će se ispitivanje polaznika te će se polaznicima koji uspješno svladaju program dodijeliti potvrde (certifikati) o obavljenom programu stručnog usavršavanja uzgajivača ovaca i koza u provođenju preventivnih mjera zaštite zdravlja životinja.

KONCEPT PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA PČELARE

Uvjeti upisa, sadržaj, trajanje i završetak programa

Program mogu upisati svi pčelari, kao i svi zainteresirani koji se namjeravaju baviti pčelarstvom u budućnosti ili proširiti svoja znanja iz područja pčelarstva.

Predviđeno trajanje programa je 60 sati, a sastoji se teorijskog (24 sata predavanja) i praktičnog dijela (36 sati vježbi).

Programom će se obraditi sljedeće tematske cjeline:

Tematska cjelina
Uvod u pčelarstvo
Biologija pčele
Košnice, pribor, pčelinjak i objekti u pčelarstvu
Osnove pčelarenja
Medonosno bilje
Pčelinji proizvodi
Bolesti i štetnici pčela
Ekonomika pčelinjih proizvoda i zakonska regulativa

Program se završava polaganjem ispita, a uvjet za izlazak na ispit je redovito i aktivno sudjelovanje u edukacijskom programu.

Znanja, vještine i kompetencije koje se stječu završetkom programa

Polaznici će kroz praktičnu nastavu sudjelovati u različitim fazama razvoja pčelinje zajednice, radovima na pčelinjaku i u tehnologiji proizvodnje, čuvanju i skladištenju pčelinjih proizvoda. Nakon uspješnog završetka usavršavanja biti sposobni uočavati i prepoznati pčelinje bolesti i štetnike te ih pravilno suzbijati. Nakon provedenog programa edukacije, obaviti će se ispitivanje polaznika te će se polaznicima koji uspješno svladaju program dodijeliti potvrde (certifikati) o obavljenom programu stručnog usavršavanja za pčelara.

KONCEPT PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA PROIZVOĐAČA HRANE ZA SURADNIKA U OSIGURAVANJU SIGURNOSTI HRANE U OBJEKTIMA MALOG KAPACITETA

Uvjeti upisa, sadržaj, trajanje i završetak programa

Program mogu upisati svi proizvođači prehrambenih proizvoda u objektima malog kapaciteta, kao i svi zainteresirani koji se namjeravaju baviti proizvodnjom hrane za tržište ili za vlastitu uporabu.

Predviđeno trajanje programa je 60 sati, a sastoji se teorijskog (30 sata predavanja) i praktičnog dijela (30 sati vježbi).

Programom će se obraditi sljedeće tematske cjeline:

Tematske cjeline
Uvod
Opasnosti u hrani
Sustavi upravljanja sigurnošću hrane
Preduvjetni programi
HACCP načela i koraci prilikom uvođenja HACCP sustava
Održavanje preduvjetnih programa i HACCP sustava

Program se završava polaganjem ispita, a uvjet za izlazak na ispit je redovito i aktivno sudjelovanje u edukacijskom programu.

Znanja, vještine i kompetencije koje se stječu završetkom programa

Polaznici će kroz teorijsku nastavu i praktičnu nastavu u subjektima u poslovanju s hranom steći nova znanja, vještine i kompetencije za obavljanje stručnih poslove kod prijema, kontrole i obrade sirovina, skladištenja sirovina, kontrole proizvodnje i proizvoda i vođenja propisanih evidencija uz primjenu dobrih praksi i načela HACCP-a potrebnih za osiguravanje sigurnosti hrane u proizvodnji hrane u objektima malog kapaciteta.

Nakon provedenog programa edukacije, obaviti će se ispitivanje polaznika te će se polaznicima koji uspješno svladaju program dodijeliti potvrde (certifikati) o obavljenom programu stručnog usavršavanja proizvođača hrane za suradnika u osiguravanju sigurnosti hrane u objektima malog kapaciteta.

**PROGRAMI CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA IZ PODRUČJA
DRUŠTVENIH ZNANOSTI**

KONCEPT PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA POSLOVE SAMOSTALNOG/E RAČUNOVOĐE/TKINJE

Uvjeti upisa, sadržaj, trajanje i završetak programa

Program mogu upisati svi koji imaju završenu srednju školu u četverogodišnjem trajanju za zanimanje ekonomist/ica ili komercijalist/ica, te završenu bilo koju srednju školu u četverogodišnjem trajanju i najmanje dvije godine radnog iskustva na knjigovodstvenim i srodim poslovima, što dokazuje potvrdom poslodavca i uz prethodnu provjeru osposobljenosti (test znanja).

Predviđeno trajanje programa je 60 sati, a sastoji se teorijskog (24 sata predavanja) i praktičnog dijela (36 sati vježbi).

Programom će se obraditi sljedeće tematske cjeline:

Tematske cjeline
Regulativni okvir računovodstva
Računovodstvo imovine, kapitala i obveza
Računovodstvo proizvodnje, trgovine i financijskog rezultata
Računovodstvo na računalu
Zaštita na radu

Program se završava polaganjem ispita, a uvjet za izlazak na ispit je redovito i aktivno sudjelovanje u edukacijskom programu.

Znanja, vještine i kompetencije koje se stječu završetkom programa

- Primijeniti određene računovodstvene politike u priznavanju, vrednovanju i naknadnom mjerenju pozicija financijskog položaja (dugotrajna i kratkotrajna imovina, kapital i obveze) te financijske uspješnosti (prihodi, rashodi, financijski rezultat)
- Usporediti efekte primjene računovodstvenih alternativa na iskazane pozicije financijskog položaja (imovina, kapital i obveze) i financijske uspješnosti (prihodi, rashodi, financijski rezultat)
- Sintetizirati informacije iz računovodstvenih evidencija u financijske izvještaje i izraditi godišnju prijavu poreza na dobit
- Koristiti računovodstvene aplikacije za vođenje poslovnih knjiga

Nakon provedenog programa edukacije obaviti će se završna provjera znanja iz stručno teorijskog sadržaja i provjera praktičnih vještina polaznika te će se polaznicima koji uspješno svladaju program dodijeliti potvrde (certifikati) o obavljenom programu stručnog usavršavanja za poslove samostalnog/e računovođe/tkinje.

KONCEPT PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA POSLOVE VODITELJA/ICE PRIPREME I PROVEDBE EU PROJEKATA

Uvjeti upisa, sadržaj, trajanje i završetak programa

Program mogu upisati svi koji imaju završenu visoku stručnu spremu, odnosno završen stručni studij u trajanju od tri godine kojim se stječe akademski stupanj stručnog prvostupnika (180 ECTS bodova), te poznavanje osnova rada na računalu.

Predviđeno trajanje programa je 60 sati, a sastoji se teorijskog (24 sata predavanja) i praktičnog dijela (36 sati vježbi).

Programom će se obraditi sljedeće tematske cjeline:

Tematske cjeline
Uvod u politike i programe Europske unije
Upravljanje projektnim ciklusom i pristup logičke matrice
Operativno i financijsko upravljanje projektom
Modeliranje EU projekta i ispunjavanje projektne dokumentacije
Provedba EU projekta
Zaštita na radu
Praktična nastava

Program se završava polaganjem ispita, a uvjet za izlazak na ispit je redovito i aktivno sudjelovanje u edukacijskom programu.

Znanja, vještine i kompetencije koje se stječu završetkom programa

- Prepoznati ciljeve regionalne politike
- Primijeniti pravne akte Europske Unije za potrebe europskih projekata
- Razlikovati glavne vrste EU fondova i institucija koje su na raspolaganju za korištenje financijske potpore i bespovratnih sredstava
- Isplanirati projekt, izraditi logičku matricu i projektni prijedlog primjenom metodologije upravljanja projektnim ciklusom
- Ispuniti natječajnu dokumentaciju za dodjelu bespovratnih sredstava i javne nabave u programima EU
- Izraditi projektni proračun sukladno kriterijima EU
- Upravljeti projektnim aktivnostima i resursima
- Provoditi evaluacijske aktivnosti i osigurati održivost projekta
- Koristiti komunikacijske vještine i vještine prezentiranja i organiziranja EU projekata
- Primijeniti pravila zaštite na radu

Nakon provedenog programa edukacije obaviti će se završna provjera znanja iz stručno teorijskog sadržaja i provjera praktičnih vještina polaznika te će se polaznicima koji uspješno svladaju program dodijeliti potvrde (certifikati) o obavljenom programu stručnog usavršavanja za poslove voditelja/ice pripreme i provedbe EU projekta.

KONCEPT PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA TURISTIČKE VODIČE

Uvjeti upisa, sadržaj, trajanje i završetak programa

Program mogu upisati svi koji imaju završenu visoku stručnu spremu, odnosno završen stručni studij u trajanju od tri godine kojim se stječe akademski stupanj stručnog prvostupnika (180 ECTS bodova), aktivno znanje najmanje jednog svjetskog jezika, te poznavanje osnova rada na računalu.

Predviđeno trajanje programa je 60 sati, a sastoji se teorijskog (24 sata predavanja) i praktičnog dijela (36 sati vježbi).

Programom će se obraditi sljedeće tematske cjeline:

Tematske cjeline
Politički sustav Republike Hrvatske
Gospodarski sustav Republike Hrvatske
Osnove turističkog zakonodavstva
Osnove turizma i uvod u turističko poslovanje
Hrvatska povijest
Turistički zemljopis Hrvatske
Kulturno-povijesni spomenici i druge znamenitosti Hrvatske
Strani jezik i kultura govorenja i pisanja
Operativno-tehnički poslovi vođenja za turističkog vodiča

Program se završava polaganjem ispita, a uvjet za izlazak na ispit je redovito i aktivno sudjelovanje u edukacijskom programu.

Znanja, vještine i kompetencije koje se stječu završetkom programa

- usvajanju općih i specifičnih znanja o političkom i gospodarskom sustavu RH,
- usvajanju općih i specifičnih znanja o turizmu u praksi i turističkom zakonodavstvu,
- usvajanju općih i specifičnih znanja o hrvatskoj povijesti i zemljopisu.

Nakon provedenog programa edukacije obaviti će se završna provjera znanja iz stručno teorijskog sadržaja i provjera praktičnih vještina polaznika te će se polaznicima koji uspješno svladaju program dodijeliti potvrde (certifikati) o obavljenom programu stručnog usavršavanja za turističke vodiče.

IZVORI

1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17).
2. Statut Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu (Pročišćeni tekst, 2016).
3. Strategija razvoja Veleučilišta za razdoblje 2020.-2025.
4. Pravilnikom o cjeloživotnom obrazovanju Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu.
5. Lisabonska strategija (2000). Strategija razvoja gospodarstva Europske unije za razdoblje 2000.-2010.
6. Strategija Europa 2020. Strategija razvoja gospodarstva Europske unije za razdoblje 2011.-2020.
7. Strategija „Održiva Europa do 2030“. Strategija razvoja gospodarstva EU za razdoblje 2021.-2030.
8. Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, 2014.
9. Zakon o obrazovanju odraslih (NN br. 17/07, 107/07, 24/10)
10. Memorandum o cjeloživotnom učenju, 2000. Radni materijal Europske komisije.
11. Lukenda, A. (2017). Genealogija koncepta cjeloživotnog učenja. Acta Iadertina, 14 (1), 0-0. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/190039>